

Propůjčení ceny podstávkových domů v trojzemí Německo – Polsko – Česko

Žádost

Kooperační spolek okresů Löbau – Zittau, Budyšín a Saské Švýcarsko na německé straně, okresů Luban a Zhořelec na straně polské a regionů Liberec a Ústí nad Labem na české straně si vzal za úkol zachovat společné kulturní dědictví podstávkových domů i pro příští generace. Prozatím již bylo vytvořeno mnoho projektů, které se snažily zachovat podstávkové domy jako symbol regionu a rozvíjet je jako důležitý místní faktor. Malým příspěvkem je ocenění zvláště příkladné iniciativy na zachování podstávkových domů. Poprvé má být pro tuto oblast vypsána cena podstávkových domů.

Propůjčení ceny podstávkových domů závisí na intenzivní práci s veřejností. Zapojení médií má přispět k tomu, aby se upozornilo na hodnotu těchto jedinečných staveb a aby byl vyzdvížen jejich význam jako místních znaků regionu.

Organizace

Propůjčení ceny podstávkových domů bylo iniciováno okresem Löbau – Zittau v rámci tržní ofenzivy pro podstávkové domy. Vypsání odměny a propůjčení ceny si vezme na starost konvent podstávkových domů. Konvent je podporován obchodním zastupitelstvím Umgebindeland, které je za celou organizaci zodpovědné. Pro koncepční plánování získalo obchodní zastupitelství podporu od Saského spolku pro lidové způsoby stavby.

Kategorie

„Cena podstávkových domů“ bude vždy přidělena ve dvou kategoriích.

a) Podstávkové domy

Jedna z nich bude ocenění majitelů podstávkových domů, popř. architektů, inženýrů nebo spolků za příkladnou péči o dům a okolí a rovněž za zdařilé sanace a řešení pro jejich využití. K tomu patří:

- zvláště příkladné angažmá při péči a zachování podstávkového domu a jeho okolí (uzpůsobení dvora a zahrady, zeleň) nebo/a
- příkladná řešení pro sanaci, rekonstrukci, přestavbu a/nebo různé využití podstávkového domu a jeho okolí.

b) Osoby

Ve druhé kategorii je cena podstávkových domů připravena pro osoby nebo skupiny, které se zasloužily například ve výzkumu a v ochraně podstávkových domů. K tomu patří:

- zvláštní zásluhy za zachování krajiny podstávkových domů v oblastech výzkumu, praxe, publikací a čestného úřadu památkové péče a rovněž
- inovační koncepty spolků a zájmových skupin pro prospěšné využívání podstávkových domů.

Kriteria

Pro udělení ceny byly Saským spolkem pro lidové způsoby stavby vypracovány hodnotící kritéria, která byla odsouhlasena za účasti místních odborníků.

- Objekt představuje díky požadavkům památkářů, díky využití pro region typického materiálu a vysoké stavební kvality v řemeslnickém provedení přínos k vyzdvižení stavební kultury na venkově.
- Původní základ byl i nadále zachován, doplňující části a stavby byly provedeny ve velmi dobré řemeslnické a umělecké kvalitě.
- Byla dosažena jednotnost vnitřního a vnějšího utváření díky zachování památkové hodnoty uvnitř podstávkového domu.
- Podstávkový dům byl roky a desetiletí příkladně udržován a upravován a je mezi lidmi považován za krásný podstávkový dům.
- Využití podstávkového domu představuje ve funkčnosti, hospodárnosti a z hlediska stavebně fyzikálního a ekologického příkladný a trvalý pokus řešení.
- Okolní prostor je přiměřeně a vhodně uspořádán.

Zohledněna je přitom také sociální výchozí pozice stavitelů a rovněž jejich odvaha začít s novými inovačními způsoby stavitelství a využití pod dozorem památkové péče.

Ceny a dotace

Každý rok bývá udělováno několik cen. Jejich počet a dotování závisí na prostředcích, které jsou k dispozici. Všichni, kteří cenu dostanou, obdrží vedle peněžité odměny také mnohobarevnou emailovou plaketu.

Průběh

Leden:	veřejná výzva v médiích k předkládání návrhů.
Konec února:	konec lhůty pro podávání žádostí
Březen/Duben:	výběr nositele ceny s pomocí poroty
Květen:	propůjčení ceny skrze příslušné zemské rady resp. hejtmany

Podmínky účasti

Zařizené podstávkové domy, které chtějí obdržet ocenění, musí ležet v okrese, který přísluší do oblasti podstávkových domů „Umgebindeland“ (okresy Löbau-Zittau, jižní část okresu Bautzen, východní část okresu Saské Švýcarsko, kraj Liberec, kraj Ústí, kraj Zhořelec, kraj Luban). Navrhované osoby, spolky a zájmové skupiny musí být činné v příslušném okrese.

Oprávnění k návrhu pro vynikající podstávkové domy mají jejich vlastníci, architekti a inženýři, podnikatelé, spolky a zájmové skupiny. Oprávnění k navrhování vynikajících osobností jsou zemské okresy, komuny, vzdělávací instituce, spolky a zájmové skupiny.

Žádost

Následující podklady musí obsahovat příloha k žádosti:

Pro podstávkové domy:

- krátký stavební popis objektu s důrazem na zvláštnosti
- plán polohy nebo mapa s označením místa, kde se stavba nachází
- plán půdorysu a náhledy (popř. pokud jsou k dispozici skicy/náčrty půdorysu), ve formátu A4 (popř. složené)
- boční fotografie domu, starý a nový stav, také detaily a popř. snímky interiéru, fotky okolí (fotografie s popiskami!)

Pro chvályhodné osoby/spolky:

- krátký životopis
- popis zvláštních zásluh o podstávkové domy
- foto (pokud je to možné)

Předložené podklady mohou být zveřejněny jako soutěžní práce, bez toho aby si účastníci mohli uplatňovat nároky jakéhokoliv druhu. Nárok na uveřejnění díla neexistuje. Pokud bude trvat autorské právo také jako právo ke zveřejnění mimo účely soutěže, bude účastníkům zachováno. Zasláné podklady nebudou vráceny zpět.

Podklady k žádosti jsou k dispozici zde:

Okres Löbau-Zittau, jednatelství „Umgebindeland“
Hochwaldstrasse 29, 02763 Zittau
Jeannette Gosteli, projektantka
Tel. (0 35 83) 72 15 50 – E-mail: zukunft@umgebindeland.de
Web: www.umgebindeland.de

Porota

Přezkoumání podkladů jako předběžné prohlídky či prohlídky míst budou prováděny odbornou porotou složenou ze tří národností. V ní jsou zastoupeny projektové skupiny podstávkových domů, zástupci euroregionálních expertních skupin památkové péče (EUREX) a další odborníci. Rozhodnutí poroty jsou platná bez výjimky; vymáhání právní cestou je vyloučeno.